

Acord
între
România
și
Republica Ungară
în domeniul securității sociale

România și Republica Ungară,
denumite în continuare “Părți Contractante”,

Dorind să reglementeze și să dezvolte relațiile dintre cele două state în domeniul securității sociale,

Au convenit asupra următoarelor:

Partea I

Dispoziții generale

Articolul 1

Definiții

(1) În scopul aplicării prezentului Acord:

1. "teritoriu" desemnează:
 - pentru România, teritoriul României;
 - pentru Republica Ungară, teritoriul Republicii Ungare.
2. "cetățean" desemnează:
 - pentru România, persoana fizică care este cetățean al României, în conformitate cu normele juridice privind cetățenia;
 - pentru Republica Ungară, persoana fizică considerată cetățean al Republicii Ungare, în conformitate cu normele juridice privind cetățenia.
3. "legislație" desemnează legile și dispozițiile care reglementează domeniile și sistemele de securitate socială prevăzute la Articolul 2 al prezentului Acord;
4. "autoritate competentă" desemnează:
 - pentru România, Ministerul Muncii, Solidarității Sociale și Familiei și Ministerul Sănătății, sau alte autorități responsabile pentru domeniile de securitate socială reglementate de legislația prevăzută la Articolul 2;
 - pentru Republica Ungară, ministerele, respectiv alte autorități responsabile pentru sistemele de securitate socială reglementate de legislația prevăzută la Articolul 2.
5. "instituție" desemnează organismul sau autoritatea responsabilă cu aplicarea legislației prevăzute la Articolul 2;
6. "instituție competentă" desemnează instituția la care persoana este asigurată în momentul solicitării prestației sau de la care are sau ar avea dreptul la prestații, dacă ar avea domiciliul pe teritoriul Părții Contractante unde este situată această instituție;
7. "organisme de legătură" semnifică organismele desemnate de autoritățile competente să realizeze legăturile directe pentru aplicarea Acordului;
8. "domiciliu" desemnează locul de ședere obișnuită;
9. "reședință" desemnează locul de ședere temporară;
10. "perioade de asigurare" desemnează perioadele de contribuție și perioadele asimilate acestora, considerate ca atare de legislația fiecărei Părți Contractante;

11. "prestații în bani" desemnează pensiile și prestațiile în bani, precum și sporurile, majorările, suplimentele și corecțiile acestora, acordate conform legislației aplicabile;
 12. "prestații în natură" desemnează prestațiile sau serviciile de sănătate care nu sunt prestații în bani și care sunt acordate în sistemul obligatoriu de securitate socială, conform legislației prevăzute la Articolul 2;
- (2) Ceilalți termeni și expresii utilizate în prezentul Acord au semnificația prevăzută de legislația pe care o aplica fiecare Parte Contractantă.

Articolul 2

Domeniul material de aplicare

- (1) Prezentul Acord se aplică legislației următoare:

Pentru România, legislației privind sistemul public de pensii, de asigurări pentru accidente de muncă și boli profesionale, de asigurări sociale de sănătate și de asigurări pentru șomaj care reglementează:

- a) indemnizația pentru incapacitate temporară de muncă;
- b) indemnizația de maternitate;
- c) pensiile;
- d) prestațiile în natură în caz de boală și maternitate;
- e) prestațiile în natură în caz de accidente de muncă și boli profesionale;
- f) indemnizația de șomaj.

Pentru Republica Ungară, legislației care reglementează:

în cadrul prestațiilor de asigurări sociale:

- a) prestațiile în natură;
- b) prestațiile în bani în caz de boală și maternitate;
- c) pensiile;
- d) prestațiile pentru accidente,

indemnizația de șomaj,

precum și sursele de acoperire ale acestora.

- (2) Prezentul Acord se aplică întregii legislații care modifică sau completează legislația prevăzută la paragraful (1).
- (3) Prezentul Acord se aplică și legislației unei Părți Contractante care instituie noi domenii sau sisteme de securitate socială, cu condiția ca autoritatea competentă a respectivei Părți Contractante să notifice autoritatea competentă a celeilalte Părți Contractante, iar aceasta să își exprime, în mod expres, consimțământul pentru extinderea domeniului material de aplicare al prezentului Acord, în termen de 6 luni de la notificare.
- (4) Perioadele de asigurare realizate într-un stat terț, care au fost luate în considerare la stabilirea prestației de una dintre Părțile Contractante conform unui acord bilateral cu statul terț, nu sunt luate în considerare pentru aplicarea prezentului Acord.

Articolul 3

Domeniul personal de aplicare

Prezentul Acord se aplică persoanelor care sunt sau au fost supuse legislației unei Părți Contractante sau legislațiilor ambelor Părți Contractante, prevăzute la Articolul 2, precum și persoanelor ale căror drepturi derivă de la persoanele menționate anterior.

Articolul 4

Egalitatea de tratament

Dacă prezentul Acord nu prevede altfel, următoarele persoane au aceleași drepturi și obligații prevăzute de legislația unei Părți Contractante ca și proprii cetățeni:

- a) cetățenii celeilalte Părți Contractante;
- b) cetățenii statelor membre ale Uniunii Europene care și-au exercitat dreptul la libera circulație în scopul angajării;
- c) refugiații și apatrizii;
- d) urmașii și membrii de familie ai persoanelor prevăzute la lit. a), b) și c) în ceea ce privește drepturile care derivă din calitatea de urmaș sau membru de familie.

Articolul 5

Exportul prestațiilor

- (1) Dacă prezentul Acord nu prevede altfel, prestațiile în bani la care o persoană are dreptul conform legislației unei Părți Contractante nu vor fi reduse, modificate, suspendate, retrase, integral sau parțial, în cazul în care persoana are domiciliul sau reședința pe teritoriul celeilalte Părți Contractante.
- (2) Transferul prestațiilor în bani acordate conform paragrafului (1) pentru cetățenii celeilalte Părți Contractante se efectuează în aceleași condiții ca și pentru proprii cetățeni și în cazul în care aceste persoane au domiciliul pe teritoriul unui stat terț.
- (3) Dispozițiile paragrafului (1) nu se aplică pentru prestațiile care depind de venitul sau situația materială a beneficiarului prestației.
- (4) Paragrafele (1) și (2) nu se aplică prestațiilor acordate în baza unui acord încheiat de una dintre Părțile Contractante cu un stat terț care condiționează acordarea prestației de domiciliul beneficiarului pe teritoriului statului care acordă prestația.

Articolul 6

Suprapunerea prestațiilor

- (1) În cazul suprapunerii dreptului la prestații, prestațiilor sau veniturilor, legislația unei Părți Contractante, care exclude sau limitează dreptul la prestații sau prestațiile, se aplică corespunzător și cazurilor rezultate din aplicarea legislației celeilalte Părți Contractante.
- (2) Drepturile la prestații multiple având caracteristici identice și pe baza aceleiași perioade de asigurare obligatorii nu pot fi dobândite sau menținute pe baza prezentului Acord. Această dispoziție nu se aplică prestațiilor acordate în caz de invaliditate, bătrânețe sau deces.

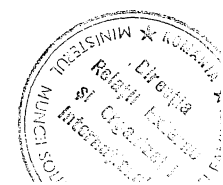
Partea a II-a
Dispoziții referitoare la legislația aplicabilă

Articolul 7
Dispoziții generale

Dacă nu se prevede altfel în prezentul Acord, persoana care desfășoară o activitate din care realizează venituri este supusă numai legislației acelei Părți Contractante pe al cărei teritoriu persoana desfășoară activitatea respectivă. Acest principiu este aplicat și dacă domiciliul angajatului sau sediul central al angajatorului se află pe teritoriul celeilalte Părți Contractante.

Articolul 8
Dispoziții speciale

- (1) Dacă un angajat al unui angajator cu sediul central pe teritoriul unei Părți Contractante este detașat pe teritoriul celeilalte Părți Contractante, legislația primei Părți Contractante se aplică pe o perioadă de 24 luni începând de la data detașării, ca și când angajatul și-ar desfășura activitatea pe teritoriul primei Părți Contractante. Dacă un lucrător independent este asigurat pe teritoriul unei Părți Contractante și își desfășoară activitatea pe teritoriul celeilalte Părți Contractante, această persoană este asigurată conform legislației primei Părți Contractante pe o perioadă de 24 de luni de la data începerii activității, ca și când lucrătorul independent și-ar desfășura activitatea pe teritoriul primei Părți Contractante.
- (2) Echipajele aeriene, rutiere sau feroviare ale angajatorilor care-și desfășoară activitatea în domeniul transporturilor sunt supuse exclusiv legislației Părții Contractante pe teritoriul căreia se afla sediul central al angajatorului, cu excepția cazurilor când domiciliul unui angajat se află pe teritoriul celeilalte Părți Contractante. În acest caz se aplică legislația celeilalte Părți Contractante.
- (3) Funcționarii publici, angajații publici sau alte persoane asimilate, care sunt trimise de autoritățile sau instituțiile unei Părți Contractante pentru a-și desfășura activitatea pe teritoriul celeilalte Părți Contractante sunt supuși legislației Părții Contractante trimitătoare.
- (4) Persoana care exercită o activitate salarială pe teritoriul unei Părți Contractante într-o întreprindere care își are sediul pe teritoriul celeilalte Părți Contractante și care este traversată de frontiera comună a celor două state este supusă legislației Părții Contractante pe teritoriul căreia își are sediul central întreprinderea.
- (5) Pentru echipajul de la bordul unui vas sub pavilionul unei Părți Contractante, se aplică legislația Părții Contractante sub pavilionul căreia navighează vasul. Aceasta legislație se aplică în mod similar și celorlalte categorii de personal navigant.
- (6) Pentru persoanele care nu sunt prevăzute la paragraful (5), angajate la încărcarea mărfurilor, docheraj și control pe vasul sub pavilionul unei Părți Contractante pe durata în care vasul se găsește într-un port sau în apele teritoriale ale celeilalte Părți Contractante, se aplică legislația Părții Contractante în al cărui port sau ape teritoriale se află vasul.

Articolul 9

Dispoziții privind misiunile diplomatice și posturile consulare

Pentru membrii misiunilor diplomatice și posturilor consulare, precum și pentru persoanele angajate în serviciul particular exclusiv al acestora, se aplică dispozițiile Convenției de la Viena din 18 aprilie 1961 cu privire la relațiile diplomatice și ale Convenției de la Viena din 24 aprilie 1963 cu privire la relațiile consulare.

Articolul 10

Excepții de la dispozițiile privind legislația aplicabilă

Autoritățile competente ale celor două Părți Contractante sau instituțiile și organismele desemnate de acestea pot conveni, la cererea comună a angajatului și angajatorului sau la cererea lucrătorului independent, excepții de la dispozițiile Articolelor 7-9, cu condiția ca legislația uneia dintre Părțile Contractante să se aplice persoanei respective. În cazul oricărei modificări a condițiilor și circumstanțelor angajării, acestea vor fi luate în considerare.

Partea a III-a

Dispoziții speciale referitoare la diferite categorii de prestații

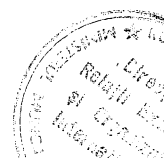
Capitolul 1

Boală și maternitate

Articolul 11

Totalizarea perioadelor de asigurare

Pentru dobândirea, menținerea și redobândirea drepturilor la prestații în natură, respectiv în bani, vor fi totalizate perioadele de asigurare realizate conform legislațiilor ambelor Părți Contractante, dacă aceste perioade nu se suprapun.

Articolul 12

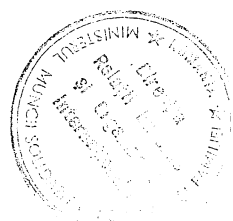
Prestații în natură

- (1) Persoana care are dreptul la prestații în natură de la instituția competentă a unei Părți Contractante și care are domiciliul pe teritoriul celeilalte Părți Contractante, precum și persoanele ale căror drepturi de asigurare derivă din asigurarea acesteia, primesc prestații în natură, pe cheltuiala instituției competente, de la instituția locului de domiciliu, în conformitate cu dispozițiile legislației pe care aceasta o aplică, ca și când aceasta persoană ar fi asiguratul acesteia.
- (2) Persoana care are dreptul la prestații în natură de la instituția competentă a unei Părți Contractante și care necesită îngrijiri medicale de urgență pe perioada în care are reședința pe teritoriul celeilalte Părți Contractante, precum și persoanele ale căror drepturi de asigurare derivă din asigurarea acesteia primesc prestații în natură, pe cheltuiala instituției competente, de la instituția locului de reședință, conform legislației pe care aceasta o aplică, dacă aceasta persoană nu a călătorit pe teritoriul celeilalte Părți Contractante în scopul primirii unui tratament medical. Îngrijirea medicală de urgență este considerată astfel, dacă nu poate fi amânată până la întoarcerea la locul de domiciliu.
- (3) În cazul paragrafelor (1) și (2), acordarea dispozitivelor medicale de mare valoare și a altor prestații substanțiale în natură depinde de aprobarea prealabilă a instituției competente, cu excepția situației în care acordarea prestației nu poate fi amânată fără a pune în pericol viața sau sănătatea persoanei în cauză sau dacă cheltuielile sunt decontate ulterior prin plata unei sume forfetare în sensul articolului 16 paragraful (2).
- (4) Dacă, după acordarea îngrijirilor medicale de urgență, persoana asigurată sau persoanele ale căror drepturi derivă din asigurarea acesteia trebuie transportate, numai cu ambulanța, pe teritoriul Părții Contractante unde se află instituția competentă, transportul sanitar până la graniță se efectuează pe cheltuiala instituției competente de către instituția Părții Contractante pe teritoriul căreia persoana a primit prestația în natură.
În cazuri excepționale, când transportul bolnavului trebuie efectuat numai cu un mijloc de transport aerian, transportul sanitar se efectuează pe cheltuiala instituției competente, de către instituția Părții Contractante pe teritoriul căreia s-a acordat prestația în natură.
După ieșirea din situația de urgență a persoanei asigurate, instituția competentă își va exprima opțiunea pentru continuarea îngrijirilor medicale sau pentru efectuarea transportului, în funcție de costurile pe care le implică cele două situații și starea de sănătate a persoanei asigurate.
- (5) Persoana care are dreptul la prestații în natură de la instituția competentă ungară și a obținut sau va obține aprobarea acestei instituții pentru a se deplasa în România în scopul primirii de prestații în natură din partea instituției din România, pe cheltuiala instituției competente ungare, beneficiază de prestații în natură, conform legislației pe care o aplică aceasta instituție din România, ca și cum ar fi asiguratul acesteia.

Articolul 13

Prestațiile în bani

Prestațiile în bani vor fi acordate conform legislației pe care o aplică instituția competentă.

Articolul 14
Acordarea drepturilor pensionarilor

- (1) O persoană care primește pensie în conformitate cu legislațiile ambelor Părți Contractante are dreptul la prestații în natură pe cheltuiala instituției locului de domiciliu al pensionarului.
- (2) O persoană care primește pensie în baza legislației unei Părți Contractante și care are domiciliul pe teritoriul celeilalte Părți Contractante are dreptul la prestații în natură din partea instituției locului de domiciliu al pensionarului, conform legislației respective, pe cheltuiala instituției competente.
- (3) Paragraful (2) se aplică și persoanelor ale căror drepturi la prestații în natură derivă din dreptul de asigurare al pensionarului.
- (4) Dispozițiile paragrafelor (1) – (3) nu se aplică atât timp cât persoana este asigurată, ca urmare a angajării sale, pentru prestații în natură la locul său de domiciliu, în conformitate cu legislația Părții Contractante a locului de domiciliu.

Articolul 15
Instituția locului de domiciliu și a locului de reședință

Instituțiile care acordă prestațiile prevăzute la Articolele 12 și 14 ale prezentului Acord sunt desemnate prin Aranjamentul Administrativ.

Articolul 16
Rambursarea cheltuielilor privind prestațiile în natură

- (1) Instituția competentă rambursează instituției celeilalte Părți Contractante cheltuielile efectuate pentru acordarea prestațiilor în natură, cu excepția cheltuielilor administrative.
- (2) În scopul simplificării procedurilor de rambursare, organismele de legătură ale Părților Contractante pot conveni, pentru toate cazurile sau pentru anumite grupuri de cazuri, plăți în sume forfetare în locul plăților individuale.

Capitolul 2

Accidente de muncă și boli profesionale

Articolul 17

Stabilirea drepturilor și acordarea prestațiilor

- (1) Dacă o persoană asigurată conform legislației unei Părți Contractante primește prestații în natură ca urmare a unui accident de muncă sau a unei boli profesionale pe teritoriul celeilalte Părți Contractante, aceasta are dreptul la prestații în natură conform articolului 12 paragraful (1) al prezentului Acord.

Persoana asigurata poate solicita instituției competente, conform legislației pe care aceasta o aplică, rambursarea cheltuielilor, pe baza documentelor justificative și a altor cheltuieli care nu sunt restituite din altă parte, pentru prestațiile în natură obținute ca urmare a faptului ca acordarea prestației nu a avut loc pe teritoriul Părții Contractante unde este asigurată sau era asigurată la momentul producerii accidentului de muncă sau contractării bolii profesionale care a determinat acordarea prestației în natură.

- (2) Dacă legislația unei Părți Contractante prevede că accidentele de muncă sau bolile profesionale anterioare sunt luate în considerare pentru stabilirea gradului de pierdere a capacității de muncă decurgând dintr-un accident de muncă sau dintr-o boală profesională sau pentru stabilirea dreptului la prestații, atunci sunt luate, de asemenea, în considerare accidentele de muncă sau bolile profesionale luate în considerare în condițiile legislației celeilalte Părți Contractante.
- (3) Instituția competentă stabilește cuantumul prestației în bani conform legislației pe care o aplică și conform gradului de pierdere a capacității de muncă ca urmare a unui accident de muncă sau a unei boli profesionale.
- (4) Dacă un accident a avut loc în timpul deplasării la locul de muncă pe teritoriul celeilalte Părți Contractante, acesta va fi considerat ca și când a avut loc pe teritoriul acelei Părți Contractante unde persoana era asigurată la momentul producerii accidentului.

Articolul 18

Luarea în considerare a ocupațiilor periculoase pentru sănătate

- (1) Dacă în cazul contractării unei boli profesionale instituțiile ambelor Părți Contractante ar trebui să plătească prestații în bani conform legislațiilor pe care le aplică, atunci acestea sunt plătite exclusiv de instituția competentă a Părții Contractante pe teritoriul căreia s-a desfășurat ultima dată activitatea susceptibilă a fi cauza bolii.
- (2) În cazul deteriorării stării de sănătate, dispozițiile paragrafului (1) sunt aplicate și pentru stabilirea prestației datorate unor deteriorări repetate ale stării de sănătate. Dacă această deteriorare apare ca urmare a desfășurării unei activități ulterioare periculoase pentru sănătate, dreptul la prestație rezultând din deteriorarea stării de sănătate se stabilește în baza legislației acelei Părți Contractante unde se desfășura respectiva activitate cauzatoare a deteriorării stării de sănătate. Instituția competentă a primei Părți Contractante trebuie să plătească prestațiile pentru boli profesionale apărute anterior, iar instituția competentă a ultimei Părți Contractante plătește prestația suplimentară care este determinată ca diferență între totalul prestațiilor datorate, luând în considerare agravarea bolii deja existente și totalul prestațiilor datorate anterior deteriorării stării de sănătate.

Articolul 19

Rambursarea cheltuielilor

Instituția competentă rambursează instituției competente a celeilalte Părți Contractante cheltuielile efectuate pentru acordarea prestațiilor în natură, cu excepția cheltuielilor administrative.

Capitolul 3

Asigurarea pensiei

Articolul 20

Totalizarea perioadelor de asigurare

- (1) Dacă legislația unei Părți Contractante condiționează dobândirea, menținerea sau redobândirea dreptului la prestații de realizarea unei perioade de asigurare, dacă cerințele pentru obținerea dreptului la prestație nu sunt îndeplinite conform legislației unei Părți Contractante, instituția competentă a acestei Părți Contractante ia în considerare perioadele de asigurare realizate conform legislației celeilalte Părți Contractante, în măsura în care acestea nu se suprapun, ca și cum ar fi perioade realizate în conformitate cu legislația pe care o aplică.
- (2) Dacă legislația unei Părți Contractante condiționează acordarea anumitor prestații de perioade de asigurare realizate într-o profesie supusă unui regim special sau dreptul la prestații este condiționat de realizarea perioadelor de asigurare într-o profesie sau ocupație determinată, perioadele realizate în conformitate cu legislația celeilalte Părți Contractante nu sunt luate în considerare pentru acordarea acestor prestații decât dacă au fost realizate în baza unui regim corespondent sau, în lipsa acestuia, într-o profesie sau ocupație similară. Dacă totalizarea perioadelor de asigurare nu dă naștere dreptului la prestații sub un regim specific, aceste perioade sunt totalizate conform unui regim general de asigurare.
- (3) Măsura în care perioadele de asigurare sunt luate în considerare este stabilită conform legislației Părții Contractante unde au fost realizate aceste perioade de asigurare.
- (4) În cazul existenței dreptului la prestații conform legislației unei Părți Contractante, fără aplicarea paragrafelor (1) și (2), prestația este stabilită de către instituția competentă a acestei Părți Contractante, exclusiv conform legislației pe care aceasta o aplică, pe baza perioadelor de asigurare luate în considerare.

Articolul 21

Stabilirea prestațiilor parțiale ungare

Dacă o persoană este îndreptățită la pensie, stabilită conform legislației ungare numai prin totalizarea perioadelor de asigurare, instituția competentă ungară calculează quantumul pensiei pe care ar trebui să o plătească în cazul în care toate perioadele de asigurare ar trebui luate în considerare conform legislației ambelor Părți Contractante. Instituția competentă plătește acea parte a pensiei astfel calculate care corespunde raportului dintre perioada de asigurare realizată conform legislației ungare și perioadele de asigurare realizate conform legislațiilor ambelor Părți Contractante.

Articolul 22
Stabilirea prestațiilor parțiale române

Dacă potrivit legislației române dreptul la prestație se acordă numai prin aplicarea dispozițiilor articolului 20 paragraful (1), instituția competentă stabilește cuantumul efectiv al prestației proporțional cu perioada realizată potrivit legislației române.

Articolul 23
Modalitatea de calcul a prestațiilor

Dacă, în conformitate cu legislația unei Părți Contractante, prestațiile sunt calculate pe baza venitului sau pe baza contribuției plătite, instituția competentă a acestei Părți Contractante ia în considerare în exclusivitate venitul sau contribuția plătită conform legislației pe care o aplică.

Articolul 24
Perioadele de asigurare mai mici de un an

(1) Fără a lua în considerare dispozițiile articolului 20, dacă durata totală a perioadei de asigurare realizată conform legislației unei Părți Contractante este mai mică de un an și dacă, ținând cont numai de aceasta durată, nici un drept nu este câștigat în baza acestei legislații, instituția acestei Părți Contractante nu este obligată să acorde prestații pentru durata menționată.

(2) Perioadele de asigurare menționate la paragraful precedent sunt luate în considerare de instituția celeilalte Părți Contractante, ca și când ar fi realizate conform legislației pe care o aplică.

Capitolul 4

Șomaj

Articolul 25

Indemnizația de șomaj

- (1) În cazul în care legislația unei Părți Contractante condiționează dreptul la indemnizație sau durata de acordare a acesteia de realizarea unor perioade de asigurare, instituția competentă a acestei Părți Contractante ia în considerare, dacă este necesar și dacă sunt recunoscute de legislația primei Părți Contractante, perioadele de asigurare realizate în baza legislației celeilalte Părți Contractante, în măsura în care aceste perioade nu se suprapun, ca și cum ar fi perioade realizate în baza legislației primei Părți Contractante.
- (2) Dacă legislațiile Părților Contractante nu prevede altfel, cetățenii unei Părți Contractante au dreptul la indemnizația de șomaj conform legislației Părții Contractante ai cărei cetățeni sunt, chiar dacă au realizat perioade de asigurare conform legislației celeilalte Părți Contractante.
- (3) Pentru stabilirea dreptului la indemnizație de șomaj în România se aplică dispozițiile paragrafului 1 privind totalizarea perioadelor de asigurare, fiind însă necesară realizarea perioadei de asigurare conform legislației române, din care cel puțin 6 luni din ultimele 12 luni premergătoare solicitării prestației să fie realizate în România.
- (4) La stabilirea cuantumului indemnizației de șomaj conform legislației ungare, în locul veniturilor realizate în timpul perioadei de asigurare conform legislației celeilalte Părți Contractante, este luată în considerare remunerația medie valabilă într-o funcție identică sau similară din Republica Ungară.
- (5) Durata de acordare a indemnizației, stabilite conform legislației unei Părți Contractante, se micșorează cu perioada în care șomerul a beneficiat de indemnizație de șomaj conform legislației celeilalte Părți Contractante, în ultimele 12 luni premergătoare zilei în care a depus cererea pentru indemnizația de șomaj.

Partea a IV a

Dispoziții diverse

Capitolul 1

Asistența administrativă

Articolul 26

Asistența administrativă și examinările medicale

- (1) Pentru aplicarea prezentului Acord, autoritățile și instituțiile Părților Contractante se vor sprijini și vor acționa ca și când ar aplica propria legislație. Asistența administrativă reciprocă furnizată de autoritățile și instituțiile respective este gratuită.
- (2) Dispozițiile paragrafului (1) sunt aplicate corespunzător și examinărilor medicale. Costul examinărilor, cheltuielile de călătorie, pierderea venitului și cheltuielile legate de trimiterea la un medic pentru observații și alte cheltuieli bănești - cu excepția celor poștale - sunt rambursate de instituția care a solicitat efectuarea acestor activități, dacă permit legislațiile ambelor Părți Contractante. Dacă examinările medicale sunt în interesul aplicării legislațiilor ambelor Părți Contractante și pentru a fi utilizate de ambele instituții competente, aceste costuri nu sunt rambursate.
- (3) Autoritățile competente ale Părților Contractante își transmit reciproc toate informațiile referitoare la măsurile luate pentru aplicarea prezentului Acord, orice modificări ale legislației, în măsura în care acestea afectează aplicarea prezentului Acord, precum și dificultățile practice apărute în aplicarea Acordului.

Articolul 27

Deciziile cu titlu executoriu și recunoașterea documentelor

- (1) Hotărârile instanțelor judecătorești ale unei Părți Contractante referitoare la domeniul prezentului Acord și documentele care constituie titluri executorii ale instituțiilor sau autorităților cu privire la contribuțiile de asigurări sociale sau alte solicitări similare sunt recunoscute de instanțele judecătorești, autoritățile și instituțiile celeilalte Părți Contractante.
- (2) Recunoașterea hotărârilor instanțelor judecătorești sau a documentelor nu poate fi refuzată decât dacă este contrară normelor juridice sau ordinii publice a Părții Contractante în care hotărârea sau documentul se solicită a fi recunoscut.
- (3) Hotărârile sau documentele care constituie titluri executorii recunoscute, menționate la paragraful (1), vor fi puse în aplicare pe teritoriul celeilalte Părți Contractante. Procedura de executare va fi efectuată prin aplicarea legislației Părții Contractante pe teritoriul căreia hotărârea sau documentul respectiv este executat.
- (4) Creanțele instituțiilor unei Părți Contractante referitoare la neplata contribuțiilor vor fi tratate pe teritoriul celeilalte Părți Contractante în cadrul procedurilor de executare, faliment, lichidare, reglementare finală sau tranzacție juridică, în același mod ca și creanțele similare de pe teritoriul acestei Părți Contractante.

Articolul 28

Dreptul instituției debitoare față de terțe Părți

- (1) Dacă o persoană, conform legislației unei Părți Contractante, a primit o prestație pentru un prejudiciu cauzat de un eveniment survenit pe teritoriul celeilalte Părți Contractante, instituția debitoare a primei Părți Contractante are un drept direct față de terța parte și cealaltă Parte Contractantă va recunoaște acest drept.
- (2) Dacă ambele instituții ale Părților Contractante, ca urmare acordării prestațiilor cu caracter asemănător, au dreptul să fie despăgubite în mod similar pentru prejudiciul cauzat de același eveniment, atunci instituția unei Părți Contractante, la cererea instituției celeilalte Părți Contractante va da curs, de asemenea, solicitării de despăgubire a acestei Părți Contractante. Terța parte poate să despăgubească ambele instituții printr-o plată către oricare dintre acestea, stingându-și astfel orice obligație de plată. Instituțiile își vor rambursa în mod proporțional contravaloarea prestațiilor acordate.

Articolul 29

Scutiri de taxe și de autentificare

- (1) Orice scutire totală sau parțială de la taxe, prevăzută de legislația unei Părți Contractante pentru documentele necesare aplicării acestei legislații, se extinde asupra oricăror documente necesare autorităților și instituțiilor celeilalte Părți Contractante.
- (2) Documentele transmise de către autoritățile și instituțiile unei Părți Contractante autorităților și instituțiilor celeilalte Părți Contractante, spre utilizare, nu trebuie legalizate notarial sau supuse altor formalități similare.

Articolul 30

Utilizarea limbilor oficiale

- (1) În aplicarea prezentului Acord, autoritățile, instituțiile și organismele Părților Contractante pot comunica direct în limbile lor oficiale.
- (2) Autoritățile, instituțiile și organismele Părților Contractante nu pot respinge documentele transmise pe motiv că sunt redactate în limba oficială a celeilalte Părți Contractante.

Articolul 31

Introducerea unei cereri

- (1) Dacă o cerere de prestații, conform legislației unei Părți Contractante, este transmisă unei instituții a celeilalte Părți Contractante îndreptățită să accepte o cerere de acordare a prestației corespunzătoare, această cerere este considerată ca și când ar fi fost transmisă instituției competente. Aceste dispoziții sunt aplicate, de asemenea, celorlalte cereri, declarații și recursuri.
- (2) Autoritățile, instituțiile și organismele unei Părți Contractante cărora le-au fost transmise documentele prevăzute la paragraful (1), le vor transmite fără întârziere autorităților și instituțiilor competente sau organismelor celeilalte Părți Contractante.
- (3) Orice cerere pentru acordarea unei prestații conform legislației unei Părți Contractante este considerată de asemenea ca o cerere de acordare a prestației în conformitate cu legislația celeilalte Părți Contractante. Această dispoziție nu va fi aplicată dacă solicitantul cere, în mod expres, ca determinarea dreptului la prestația în bani, stabilită conform legislației celeilalte Părți Contractante, să fie amânată.

Articolul 32

Protecția datelor

- (1) Dacă pe baza prezentului Acord sunt comunicate date personale, atunci autoritățile, instituțiile și organismele unei Părți Contractante procedează în conformitate cu normele juridice interne, care iau în considerare Convenția de la Strasbourg din 28 ianuarie 1981 privind protecția persoanelor cu privire la prelucrarea automată a datelor personale.
- (2) În privința secretelor de întreprindere și de afaceri vor fi aplicate, de asemenea, normele juridice interne.

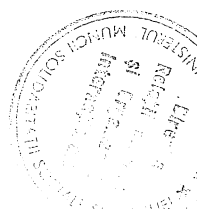
Capitolul 2

Aplicarea și interpretarea Acordului

Articolul 33

Aranjamentele administrative și organismele de legătură

- (1) Guvernele sau autoritățile competente ale Părților Contractante pot încheia aranjamente administrative pentru aplicarea prezentului Acord.
- (2) Pentru aplicarea prezentului Acord, organismele de legătură ale Părților Contractante sunt desemnate prin aranjament administrativ.
- (3) Fără a aduce atingere dispozițiilor paragrafului (1), organismele de legătură și instituțiile competente, cu implicarea autorităților competente, au dreptul să stabilească măsurile necesare pentru aplicarea prezentului Acord, inclusiv procedurile de rambursare și plată a prestațiilor în bani.

Articolul 34
Monedele de plată

- (1) Plata prestațiilor în conformitate cu prezentul Acord poate fi efectuată în moneda Părții Contractante a cărei instituție competentă acordă prestațiile.
- (2) Plățile în cealaltă Parte Contractantă, care rezultă din aplicarea prezentului Acord, se vor efectua în euro.

Articolul 35
Recuperarea plăților necuvenite

Dacă instituția competentă a unei Părți Contractante a acordat o prestație în bani necuvenită sau aceasta a fost plătită eronat, totalul sumei plătite poate fi dedus din prestația acordată conform legislației celeilalte Părți Contractante, în favoarea instituției competente respective.

Articolul 36
Soluționarea diferendelor

- (1) Orice diferend care poate să apară în legătură cu interpretarea sau aplicarea prezentului Acord va fi soluționat prin consultări între autoritățile competente ale Părților Contractante.
- (2) În cazul în care diferendele nu pot fi soluționate în conformitate cu dispozițiile paragrafului 1, acestea vor fi soluționate, pe cale diplomatică, de către Părțile Contractante.

Partea a V-a
Dispoziții tranzitorii și finale

Articolul 37

Drepturile la prestații pe baza prezentului Acord

- (1) Prezentul Acord nu dă naștere la nici un drept pentru perioada anterioară intrării sale în vigoare.
- (2) Toate perioadele de asigurare realizate conform legislațiilor Părților Contractante înainte de intrarea în vigoare a prezentului Acord sunt luate în considerare pentru stabilirea drepturilor obținute conform dispozițiilor prezentului Acord.
- (3) Prestațiile stabilite înaintea intrării în vigoare a prezentului Acord nu se recalculează și după intrarea în vigoare a prezentului Acord, instituția competentă plătește în continuare prestația stabilită atâta timp cât persoana în cauză nu își schimbă domiciliul într-un alt stat. În cazul în care persoana își schimbă domiciliul într-un alt stat, prestațiile menționate vor fi recalulate potrivit dispozițiilor prezentului Acord.

Articolul 38
Intrarea în vigoare

- (1) Prezentul Acord va fi supus ratificării și Părțile Contractante își vor notifica reciproc, în scris, pe cale diplomatică, îndeplinirea procedurilor interne necesare pentru intrarea sa în vigoare.
- (2) Prezentul Acord va intra în vigoare în prima zi a celei de-a treia luni care urmează lunii în care s-a primit ultima notificare.
- (3) La data intrării în vigoare a prezentului Acord, Convenția între Guvernul Republicii Populare Română și Guvernul Republicii Populare Ungară privind colaborarea în domeniul prevederilor sociale, semnata la Budapesta, la 7 septembrie 1961 își încetează valabilitatea.

Articolul 39
Durata Acordului

- (1) Părțile Contractante încheie prezentul Acord pe o perioadă nedeterminată. Oricare dintre Părțile Contractante poate să denunțe prezentul Acord, în scris, pe cale diplomatică, cu cel puțin 3 luni înainte de sfârșitul oricărui an calendaristic. În acest caz, prezentul Acord își încetează valabilitatea în ultima zi a anului calendaristic respectiv.
- (2) În cazul denunțării prezentului Acord, toate drepturile la prestațiile acordate în conformitate cu dispozițiile sale sunt menținute.
- (3) Drepturile convenite în baza perioadelor de asigurare realizate pe durata valabilității Acordului se stabilesc în conformitate cu dispozițiile prezentului Acord.

Drept pentru care, subsemnații, împuterniciți în acest scop, au semnat prezentul Acord.

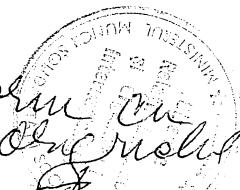
Semnat la București, la 20 octombrie 2005, în doua exemplare originale, în limba română și maghiară, ambele texte fiind egal autentice.

Pentru
România

Gheorghe Barbu

Pentru
Republica Ungară

Gabor Csizmár

Conform cu
originalul

**Acord
între
România
și
Republica Ungară
în domeniul securității sociale**

România și Republica Ungară,
denumite în continuare "Părți Contractante",

11. "prestații în bani" desemnează pensiile și prestațiile în bani, precum și sporurile, majorările, suplimentele și corecțiile acestora, acordate conform legislației aplicabile;
 12. "prestații în natură" desemnează prestațiile sau serviciile de sănătate care nu sunt prestații în bani și care sunt acordate în sistemul obligatoriu de securitate socială, conform legislației prevăzute la Articolul 2;
- (2) Ceilalți termeni și expresii utilizate în prezentul Acord au semnificația prevăzută de legislația pe care o aplica fiecare Parte Contractantă.

Articolul 2 Domeniul material de aplicare

- (1) Prezentul Acord se aplică legislației următoare:

Pentru România, legislației privind sistemul public de pensii, de asigurări pentru accidente de muncă și boli profesionale, de asigurări sociale de sănătate și de asigurări pentru șomaj care reglementează:

- a) indemnizația pentru incapacitate temporară de muncă;
- b) indemnizația de maternitate;
- c) pensiile;
- d) prestațiile în natură în caz de boală și maternitate;
- e) prestațiile în natură în caz de accidente de muncă și boli profesionale;
- f) indemnizația de șomaj.

Pentru Republica Ungară, legislației care reglementează:

în cadrul prestațiilor de asigurări sociale:

- a) prestațiile în natură;
- b) prestațiile în bani în caz de boală și maternitate;
- c) pensiile;
- d) prestațiile pentru accidente,

indemnizația de șomaj,

precum și sursele de acoperire ale acestora.

- (2) Prezentul Acord se aplică întregii legislații care modifică sau completează legislația prevăzută la paragraful (1).
- (3) Prezentul Acord se aplică și legislației unei Părți Contractante care instituie noi domenii sau sisteme de securitate socială, cu condiția ca autoritatea competentă a respectivei Părți Contractante să notifice autoritatea competentă a celeilalte Părți Contractante, iar aceasta să își exprime, în mod expres, consimțământul pentru extinderea domeniului material de aplicare al prezentului Acord, în termen de 6 luni de la notificare.
- (4) Perioadele de asigurare realizate într-un stat terț, care au fost luate în considerare la stabilirea prestației de una dintre Părțile Contractante conform unui acord bilateral cu statul terț, nu sunt luate în considerare pentru aplicarea prezentului Acord.

Partea a II-a
Dispoziții referitoare la legislația aplicabilă

Articolul 7
Dispoziții generale

Dacă nu se prevede altfel în prezentul Acord, persoana care desfășoară o activitate din care realizează venituri este supusă numai legislației acelei Părți Contractante pe al cărei teritoriu persoana desfășoară activitatea respectivă. Acest principiu este aplicat și dacă domiciliul angajatului sau sediul central al angajatorului se află pe teritoriul celeilalte Părți Contractante.

Articolul 8
Dispoziții speciale

- (1) Dacă un angajat al unui angajator cu sediul central pe teritoriul unei Părți Contractante este detașat pe teritoriul celeilalte Părți Contractante, legislația primei Părți Contractante se aplică pe o perioadă de 24 luni începând de la data detașării, ca și când angajatul și-ar desfășura activitatea pe teritoriul primei Părți Contractante. Dacă un lucrător independent este asigurat pe teritoriul unei Părți Contractante și își desfășoară activitatea pe teritoriul celeilalte Părți Contractante, această persoană este asigurată conform legislației primei Părți Contractante pe o perioadă de 24 de luni de la data începerii activității, ca și când lucrătorul independent și-ar desfășura activitatea pe teritoriul primei Părți Contractante.
- (2) Echipajele aeriene, rutiere sau feroviare ale angajatorilor care-și desfășoară activitatea în domeniul transporturilor sunt supuse exclusiv legislației Părții Contractante pe teritoriul căreia se afla sediul central al angajatorului, cu excepția cazurilor când domiciliul unui angajat se află pe teritoriul celeilalte Părți Contractante. În acest caz se aplică legislația celeilalte Părți Contractante.
- (3) Funcționarii publici, angajații publici sau alte persoane asimilate, care sunt trimise de autoritățile sau instituțiile unei Părți Contractante pentru a-și desfășura activitatea pe teritoriul celeilalte Părți Contractante sunt supuși legislației Părții Contractante trimitătoare.
- (4) Persoana care exercită o activitate salarială pe teritoriul unei Părți Contractante într-o întreprindere care își are sediul pe teritoriul celeilalte Părți Contractante și care este traversată de frontiera comună a celor două state este supusă legislației Părții Contractante pe teritoriul căreia își are sediul central întreprinderea.
- (5) Pentru echipajul de la bordul unui vas sub pavilionul unei Părți Contractante, se aplică legislația Părții Contractante sub pavilionul căreia navighează vasul. Aceasta legislație se aplică în mod similar și celorlalte categorii de personal navigant.
- (6) Pentru persoanele care nu sunt prevăzute la paragraful (5), angajate la încărcarea mărfurilor, docheraj și control pe vasul sub pavilionul unei Părți Contractante pe durata în care vasul se găsește într-un port sau în apele teritoriale ale celeilalte Părți Contractante, se aplică legislația Părții Contractante în al cărui port sau ape teritoriale se află vasul.

Articolul 12 Prestații în natură

- (1) Persoana care are dreptul la prestații în natură de la instituția competentă a unei Părți Contractante și care are domiciliul pe teritoriul celeilalte Părți Contractante, precum și persoanele ale căror drepturi de asigurare derivă din asigurarea acesteia, primesc prestații în natură, pe cheltuiala instituției competente, de la instituția locului de domiciliu, în conformitate cu dispozițiile legislației pe care aceasta o aplică, ca și când aceasta persoană ar fi asiguratul acesteia.
- (2) Persoana care are dreptul la prestații în natură de la instituția competentă a unei Părți Contractante și care necesită îngrijiri medicale de urgență pe perioada în care are reședința pe teritoriul celeilalte Părți Contractante, precum și persoanele ale căror drepturi de asigurare derivă din asigurarea acesteia primesc prestații în natură, pe cheltuiala instituției competente, de la instituția locului de reședință, conform legislației pe care aceasta o aplică, dacă aceasta persoană nu a călătorit pe teritoriul celeilalte Părți Contractante în scopul primirii unui tratament medical. Îngrijirea medicală de urgență este considerată astfel, dacă nu poate fi amânată până la întoarcerea la locul de domiciliu.
- (3) În cazul paragrafelor (1) și (2), acordarea dispozitivelor medicale de mare valoare și a altor prestații substanțiale în natură depinde de aprobarea prealabilă a instituției competente, cu excepția situației în care acordarea prestației nu poate fi amânată fără a pune în pericol viața sau sănătatea persoanei în cauză sau dacă cheltuielile sunt decontate ulterior prin plata unei sume forfetare în sensul articolului 16 paragraful (2).
- (4) Dacă, după acordarea îngrijirilor medicale de urgență, persoana asigurată sau persoanele ale căror drepturi derivă din asigurarea acesteia trebuie transportate, numai cu ambulanța, pe teritoriul Părții Contractante unde se află instituția competentă, transportul sanitar până la graniță se efectuează pe cheltuiala instituției competente de către instituția Părții Contractante pe teritoriul căreia persoana a primit prestația în natură.
În cazuri excepționale, când transportul bolnavului trebuie efectuat numai cu un mijloc de transport aerian, transportul sanitar se efectuează pe cheltuiala instituției competente, de către instituția Părții Contractante pe teritoriul căreia s-a acordat prestația în natură.
După ieșirea din situația de urgență a persoanei asigurate, instituția competentă își va exprima opțiunea pentru continuarea îngrijirilor medicale sau pentru efectuarea transportului, în funcție de costurile pe care le implică cele două situații și starea de sănătate a persoanei asigurate.
- (5) Persoana care are dreptul la prestații în natură de la instituția competentă ungară și a obținut sau va obține aprobarea acestei instituții pentru a se deplasa în România în scopul primirii de prestații în natură din partea instituției din România, pe cheltuiala instituției competente ungare, beneficiază de prestații în natură, conform legislației pe care o aplică aceasta instituție din România, ca și cum ar fi asiguratul acesteia.

Articolul 13 Prestațiile în bani

Prestațiile în bani vor fi acordate conform legislației pe care o aplică instituția competentă.

Capitolul 2

Accidente de muncă și boli profesionale

Articolul 17

Stabilirea drepturilor și acordarea prestațiilor

- (1) Dacă o persoană asigurată conform legislației unei Părți Contractante primește prestații în natură ca urmare a unui accident de muncă sau a unei boli profesionale pe teritoriul celeilalte Părți Contractante, aceasta are dreptul la prestații în natură conform articolului 12 paragraful (1) al prezentului Acord.

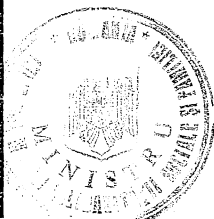
Persoana asigurată poate solicita instituției competente, conform legislației pe care aceasta o aplică, rambursarea cheltuielilor, pe baza documentelor justificative și a altor cheltuieli care nu sunt restituite din altă parte, pentru prestațiile în natură obținute ca urmare a faptului că acordarea prestației nu a avut loc pe teritoriul Părții Contractante unde este asigurată sau era asigurată la momentul producerii accidentului de muncă sau contractării bolii profesionale care a determinat acordarea prestației în natură.

- (2) Dacă legislația unei Părți Contractante prevede că accidentele de muncă sau bolile profesionale anterioare sunt luate în considerare pentru stabilirea gradului de pierdere a capacității de muncă decurgând dintr-un accident de muncă sau dintr-o boală profesională sau pentru stabilirea dreptului la prestații, atunci sunt luate, de asemenea, în considerare accidentele de muncă sau bolile profesionale luate în considerare în condițiile legislației celeilalte Părți Contractante.
- (3) Instituția competentă stabilește quantumul prestației în bani conform legislației pe care o aplică și conform gradului de pierdere a capacității de muncă ca urmare a unui accident de muncă sau a unei boli profesionale.
- (4) Dacă un accident a avut loc în timpul deplasării la locul de muncă pe teritoriul celeilalte Părți Contractante, acesta va fi considerat ca și când a avut loc pe teritoriul acelei Părți Contractante unde persoana era asigurată la momentul producerii accidentului.

Articolul 18

Luarea în considerare a ocupațiilor periculoase pentru sănătate

- (1) Dacă în cazul contractării unei boli profesionale instituțiile ambelor Părți Contractante ar trebui să plătească prestații în bani conform legislațiilor pe care le aplică, atunci acestea sunt plătite exclusiv de instituția competentă a Părții Contractante pe teritoriul căreia s-a desfășurat ultima dată activitatea susceptibilă a fi cauza bolii.
- (2) În cazul deteriorării stării de sănătate, dispozițiile paragrafului (1) sunt aplicate și pentru stabilirea prestației datorate unor deteriorări repetate ale stării de sănătate. Dacă această deteriorare apare ca urmare a desfășurării unei activități ulterioare periculoase pentru sănătate, dreptul la prestație rezultând din deteriorarea stării de sănătate se stabilește în baza legislației acelei Părți Contractante unde se desfășura respectiva activitate cauzatoare a deteriorării stării de sănătate. Instituția competentă a primei Părți Contractante trebuie să plătească prestațiile pentru boli profesionale apărute anterior, iar instituția competentă a ultimei Părți Contractante plătește prestația suplimentară care este determinată ca diferență între totalul prestațiilor datorate, luând în considerare agravarea bolii deja existente și totalul prestațiilor datorate anterior deteriorării stării de sănătate.

Articolul 22
Stabilirea prestațiilor parțiale române

Dacă potrivit legislației române dreptul la prestație se acordă numai prin aplicarea dispozițiilor articolului 20 paragraful (1), instituția competentă stabilește cuantumul efectiv al prestației proporțional cu perioada realizată potrivit legislației române.

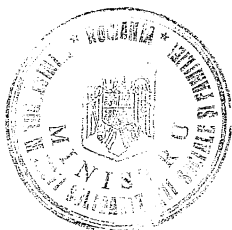
Articolul 23
Modalitatea de calcul a prestațiilor

Dacă, în conformitate cu legislația unei Părți Contractante, prestațiile sunt calculate pe baza venitului sau pe baza contribuției plătite, instituția competentă a acestei Părți Contractante ia în considerare în exclusivitate venitul sau contribuția plătită conform legislației pe care o aplică.

Articolul 24
Perioadele de asigurare mai mici de un an

(1) Fără a lua în considerare dispozițiile articolului 20, dacă durata totală a perioadei de asigurare realizată conform legislației unei Părți Contractante este mai mică de un an și dacă, ținând cont numai de aceasta durată, nici un drept nu este câștigat în baza acestei legislații, instituția acestei Părți Contractante nu este obligată să acorde prestații pentru durata menționată.

(2) Perioadele de asigurare menționate la paragraful precedent sunt luate în considerare de instituția celeilalte Părți Contractante, ca și când ar fi realizate conform legislației pe care o aplică.

Partea a IV a

Dispoziții diverse

Capitolul 1

Asistența administrativă

Articolul 26

Asistența administrativă și examinările medicale

- (1) Pentru aplicarea prezentului Acord, autoritățile și instituțiile Părților Contractante se vor sprijini și vor acționa ca și când ar aplica propria legislație. Asistența administrativă reciprocă furnizată de autoritățile și instituțiile respective este gratuită.
- (2) Dispozițiile paragrafului (1) sunt aplicate corespunzător și examinărilor medicale. Costul examinărilor, cheltuielile de călătorie, pierderea venitului și cheltuielile legate de trimiterea la un medic pentru observații și alte cheltuieli bănești - cu excepția celor poștale - sunt rambursate de instituția care a solicitat efectuarea acestor activități, dacă permit legislațiile ambelor Părți Contractante. Dacă examinările medicale sunt în interesul aplicării legislațiilor ambelor Părți Contractante și pentru a fi utilizate de ambele instituții competente, aceste costuri nu sunt rambursate.
- (3) Autoritățile competente ale Părților Contractante își transmit reciproc toate informațiile referitoare la măsurile luate pentru aplicarea prezentului Acord, orice modificări ale legislației, în măsura în care acestea afectează aplicarea prezentului Acord, precum și dificultățile practice apărute în aplicarea Acordului.

Articolul 27

Deciziile cu titlu executoriu și recunoașterea documentelor

- (1) Hotărârile instanțelor judecătorești ale unei Părți Contractante referitoare la domeniul prezentului Acord și documentele care constituie titluri executorii ale instituțiilor sau autorităților cu privire la contribuțiile de asigurări sociale sau alte solicitări similare sunt recunoscute de instanțele judecătorești, autoritățile și instituțiile celeilalte Părți Contractante.
- (2) Recunoașterea hotărârilor instanțelor judecătorești sau a documentelor nu poate fi refuzată decât dacă este contrară normelor juridice sau ordinii publice a Părții Contractante în care hotărârea sau documentul se solicită a fi recunoscut.
- (3) Hotărârile sau documentele care constituie titluri executorii recunoscute, menționate la paragraful (1), vor fi puse în aplicare pe teritoriul celeilalte Părți Contractante. Procedura de executare va fi efectuată prin aplicarea legislației Părții Contractante pe teritoriul căreia hotărârea sau documentul respectiv este executat.
- (4) Creanțele instituțiilor unei Părți Contractante referitoare la neplata contribuțiilor vor fi tratate pe teritoriul celeilalte Părți Contractante în cadrul procedurilor de executare, faliment, lichidare, reglementare finală sau tranzacție juridică, în același mod ca și creanțele similare de pe teritoriul acestei Părți Contractante.

Articolul 31

Introducerea unei cereri

- (1) Dacă o cerere de prestații, conform legislației unei Părți Contractante, este transmisă unei instituții a celeilalte Părți Contractante îndreptățită să accepte o cerere de acordare a prestației corespunzătoare, această cerere este considerată ca și când ar fi fost transmisă instituției competente. Aceste dispoziții sunt aplicate, de asemenea, celorlalte cereri, declarații și recursuri.
- (2) Autoritățile, instituțiile și organismele unei Părți Contractante cărora le-au fost transmise documentele prevăzute la paragraful (1), le vor transmite fără întârziere autorităților și instituțiilor competente sau organismelor celeilalte Părți Contractante.
- (3) Orice cerere pentru acordarea unei prestații conform legislației unei Părți Contractante este considerată de asemenea ca o cerere de acordare a prestației în conformitate cu legislația celeilalte Părți Contractante. Această dispoziție nu va fi aplicată dacă solicitantul cererii, în mod expres, ca determinarea dreptului la prestația în bani, stabilită conform legislației celeilalte Părți Contractante, să fie amânată.

Articolul 32

Protecția datelor

- (1) Dacă pe baza prezentului Acord sunt comunicate date personale, atunci autoritățile, instituțiile și organismele unei Părți Contractante procedează în conformitate cu normele juridice interne, care iau în considerare Convenția de la Strasbourg din 28 ianuarie 1981 privind protecția persoanelor cu privire la prelucrarea automată a datelor personale.
- (2) În privința secretelor de întreprindere și de afaceri vor fi aplicate, de asemenea, normele juridice interne.

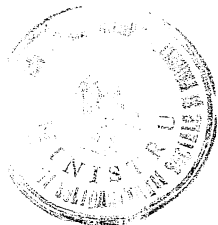
Capitolul 2

Aplicarea și interpretarea Acordului

Articolul 33

Aranjamentele administrative și organismele de legătură

- (1) Guvernele sau autoritățile competente ale Părților Contractante pot încheia aranjamente administrative pentru aplicarea prezentului Acord.
- (2) Pentru aplicarea prezentului Acord, organismele de legătură ale Părților Contractante sunt desemnate prin aranjament administrativ.
- (3) Fără a aduce atingere dispozițiilor paragrafului (1), organismele de legătură și instituțiile competente, cu implicarea autorităților competente, au dreptul să stabilească măsurile necesare pentru aplicarea prezentului Acord, inclusiv procedurile de rambursare și plată a prestațiilor în bani.

Articolul 38
Intrarea în vigoare

- (1) Prezentul Acord va fi supus ratificării și Părțile Contractante își vor notifica reciproc, în scris, pe cale diplomatică, îndeplinirea procedurilor interne necesare pentru intrarea sa în vigoare.
- (2) Prezentul Acord va intra în vigoare în prima zi a celei de-a treia luni care urmează lunii în care s-a primit ultima notificare.
- (3) La data intrării în vigoare a prezentului Acord, Convenția între Guvernul Republicii Populare Română și Guvernul Republicii Populare Ungară privind colaborarea în domeniul prevederilor sociale, semnata la Budapesta, la 7 septembrie 1961 își încetează valabilitatea.

Articolul 39
Durata Acordului

- (1) Părțile Contractante încheie prezentul Acord pe o perioadă nedeterminată. Oricare dintre Părțile Contractante poate să denunțe prezentul Acord, în scris, pe cale diplomatică, cu cel puțin 3 luni înainte de sfârșitul oricărui an calendaristic. În acest caz, prezentul Acord își încetează valabilitatea în ultima zi a anului calendaristic respectiv.
- (2) În cazul denunțării prezentului Acord, toate drepturile la prestațiile acordate în conformitate cu dispozițiile sale sunt menținute.
- (3) Drepturile convenite în baza perioadelor de asigurare realizate pe durata valabilității Acordului se stabilesc în conformitate cu dispozițiile prezentului Acord.

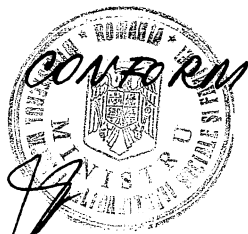
Drept pentru care, subsemnații, împuterniciți în acest scop, au semnat prezentul Acord.

Semnat la București, la 20 10 2002, în doua exemplare originale, în limba română și maghiară, ambele texte fiind egal autentice.

Pentru
România

Pentru
Republica Ungară

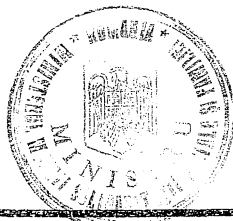
cu ORIGINALUL

Articolul 12 Prestații în natură

- (1) Persoana care are dreptul la prestații în natură de la instituția competentă a unei Părți Contractante și care are domiciliul pe teritoriul celeilalte Părți Contractante, precum și persoanele ale căror drepturi de asigurare derivă din asigurarea acesteia, primesc prestații în natură, pe cheltuiala instituției competente, de la instituția locului de domiciliu, în conformitate cu dispozițiile legislației pe care aceasta o aplică, ca și când aceasta persoană ar fi asiguratul acesteia.
- (2) Persoana care are dreptul la prestații în natură de la instituția competentă a unei Părți Contractante și care necesită îngrijiri medicale de urgență pe perioada în care are reședința pe teritoriul celeilalte Părți Contractante, precum și persoanele ale căror drepturi de asigurare derivă din asigurarea acesteia primesc prestații în natură, pe cheltuiala instituției competente, de la instituția locului de reședință, conform legislației pe care aceasta o aplică, dacă aceasta persoană nu a călătorit pe teritoriul celeilalte Părți Contractante în scopul primirii unui tratament medical. Îngrijirea medicală de urgență este considerată astfel, dacă nu poate fi amânată până la întoarcerea la locul de domiciliu.
- (3) În cazul paragrafelor (1) și (2), acordarea dispozitivelor medicale de mare valoare și a altor prestații substanțiale în natură depinde de aprobarea prealabilă a instituției competente, cu excepția situației în care acordarea prestației nu poate fi amânată fără a pune în pericol viața sau sănătatea persoanei în cauză sau dacă cheltuielile sunt decontate ulterior prin plata unei sume forfetare în sensul articolului 16 paragraful (2).
- (4) Dacă, după acordarea îngrijirilor medicale de urgență, persoana asigurată sau persoanele ale căror drepturi derivă din asigurarea acesteia trebuie transportate, numai cu ambulanța, pe teritoriul Părții Contractante unde se află instituția competentă, transportul sanitar până la graniță se efectuează pe cheltuiala instituției competente de către instituția Părții Contractante pe teritoriul căreia persoana a primit prestația în natură.
În cazuri excepționale, când transportul bolnavului trebuie efectuat numai cu un mijloc de transport aerian, transportul sanitar se efectuează pe cheltuiala instituției competente, de către instituția Părții Contractante pe teritoriul căreia s-a acordat prestația în natură.
După ieșirea din situația de urgență a persoanei asigurate, instituția competentă își va exprima opțiunea pentru continuarea îngrijirilor medicale sau pentru efectuarea transportului, în funcție de costurile pe care le implică cele două situații și starea de sănătate a persoanei asigurate.
- (5) Persoana care are dreptul la prestații în natură de la instituția competentă ungară și a obținut sau va obține aprobarea acestei instituții pentru a se deplasa în România în scopul primirii de prestații în natură din partea instituției din România, pe cheltuiala instituției competente ungare, beneficiază de prestații în natură, conform legislației pe care o aplică aceasta instituție din România, ca și cum ar fi asiguratul acesteia.

Articolul 13 Prestațiile în bani

Prestațiile în bani vor fi acordate conform legislației pe care o aplică instituția competentă.

I. RÉSZ
Általános rendelkezések

I. Cikk
Fogalommeghatározások

(1) A jelen Egyezmény alkalmazása érdekében:

1. "felségterület"

Románia vonatkozásában
Románia államának teljes felségterülete;

A Magyar Köztársaság vonatkozásában
a Magyar Köztársaság felségterülete.

2. "állampolgár"

Románia vonatkozásában azok a természetes személyek, akiket a román törvények román állampolgárnak tekintenek.

A Magyar Köztársaság vonatkozásában az állampolgárságról szóló jogszabályok értelmében magyar állampolgárnak tekintendő természetes személyek.

3. "jogszabályok"

A jelen Egyezmény 2. Cikke által érintett, a szociális biztonság ágazataira és rendszereire vonatkozó törvények, rendeletek.

4. "illetékes hatóság"

Románia vonatkozásában a Munkaügyi, Társadalmi Szolidaritási és Családügyi Minisztérium és az Egészségügyi Minisztérium vagy azon egyéb hatóságok, amelyek a 2. Cikkben megnevezett szociális biztonsági ágazatokért felelősek.

A Magyar Köztársaság vonatkozásában a 2. Cikkben megjelölt jogszabályok által szabályozott szociális biztonsági rendszerekért felelős minisztériumok, illetve egyéb illetékes hatóságok.

5. "intézmény"

Az a szervezet vagy az a hatóság, amelynek feladata a tárgyi hatály (2. Cikk) által érintett jogszabályok alkalmazása.

6. "illetékes intézmény"

Az az intézmény, amelynél a személy az ellátási kérelem benyújtásának időpontjában biztosított, vagy amelynél ellátási igényjogosultsággal rendelkezik vagy rendelkezne, ha még annak a Szerződő Félnek a területén tartózkodna.

a Magyar Köztársaság jogszabályai tekintetében

a társadalombiztosítási ellátások keretén belül:

- a) a természetbeni ellátásokról,
- b) a pénzbeli betegségi és anyasági ellátásról,
- c) a nyugellátásról,
- d) a baleseti ellátásról,

a munkanélküli járadékról

és ezek fedezetéről szóló jogszabályokra vonatkozik.

(2) Az Egyezmény mindazokra a jogszabályokra is vonatkozik, amelyek módosítják vagy kiegészítik az (1) bekezdésben felsorolt jogszabályokat.

(3) Az Egyezmény tárgyi hatálya kiterjed az egyik Szerződő Fél azon jogszabályaira is, amelyek a szociális biztonság új rendszereit vagy ágait határozzák meg, feltéve, hogy ezekről a Szerződő Fél illetékes hatósága hivatalosan értesíti a másik Fél illetékes hatóságát, amely az Egyezmény tárgyi hatályának kiterjesztésére vonatkozó beleegyezéséről hat hónapon belül tájékoztatást ad.

(4) Egy harmadik országban elismert biztosítási időszakokat, amelyet az egyik Szerződő Félnél a harmadik országgal kötött kétoldalú egyezmény alapján figyelembe vesznek, nem veszik figyelembe a jelen Egyezmény alkalmazása során.

3. Cikk **Személyi hatály**

A jelen Egyezmény hatálya kiterjed mindazokra a személyekre, akik az egyik vagy mindkét Szerződő Fél 2. Cikkben meghatározott jogszabályainak hatálya alá tartoznak vagy hatálya alá tartoztak, továbbá más olyan személyekre, akik a jogaikat ezektől a személyektől származtatják.

4. Cikk **Az egyenlő bánásmód elve**

Ha jelen Egyezmény másként nem rendelkezik, az alábbi személyekre bármely Szerződő Fél jogszabályainak megfelelő ugyanazon jogok és kötelezettségek vonatkoznak, mint saját állampolgáraikra:

- a) a másik Szerződő Fél állampolgárai;
- b) a munkavállalási céllal a szabad mozgás jogát gyakoroló, európai uniós állampolgársággal rendelkező személyek;
- c) menekültek és hontalanok;

II. RÉSZ

Az alkalmazandó jogszabályokra vonatkozó rendelkezések

7. Cikk

Általános rendelkezés

Valamely jövedelemszerző tevékenységet folytató személyre, ha a jelen Egyezmény előírásai másként nem rendelkeznek, annak a Szerződő Félnek a jogszabályai vonatkoznak, amelynek területén az érintett személy a jövedelemszerző tevékenységet végzi. Ez akkor is érvényes, ha a foglalkoztatott lakóhelye vagy a foglalkoztató székhelye a másik Szerződő Fél területén található.

8. Cikk

Különleges rendelkezések

(1) Amennyiben az egyik Szerződő Fél területén székhellyel rendelkező foglalkoztatottját a másik Szerződő Fél területére küldi, úgy a kiküldetés kezdetét követő 24 naptári hónap végéig továbbra is az első Szerződő Fél jogszabályai alkalmazandók, mintha az érintett személyt még ennek a területén foglalkoztatnák. Az önálló vállalkozó abban az esetben, ha az egyik Szerződő Fél felségterületén biztosított, és a másik Szerződő Fél területén folytatja önálló vállalkozói tevékenységét, akkor e tevékenység kezdetétől számított 24 naptári hónap végéig továbbra is az első Szerződő Fél szabályai szerint van biztosítva, mintha az érintett személy továbbra is ennek a Félnek a jogszabályai szerint folytatná a tevékenységét.

(2) A légi, a közúti és a vasúti közlekedést, szállítást, szállítmányozást és fuvarozást végző foglalkoztatott utazó személyzetére kizárólag annak a Szerződő Félnek a jogszabályai alkalmazandók, amelynek felségterületén a foglalkoztatott székhelye van, kivéve azokat az eseteket, amelyekben a foglalkoztatott személy lakóhelye a másik Szerződő Fél felségterületén van. Ez utóbbi esetben ennek a Szerződő Félnek a jogszabályai alkalmazandók.

(3) Azok a köztisztviselők, közalkalmazottak és más velük azonos elbírálás alá tartozó személyek, akiket tevékenységük végzése érdekében az egyik Szerződő Fél hatóságai vagy intézményei a másik Szerződő Fél felségterületére küldenek, továbbra is a küldő Szerződő Fél jogszabályai szerint vannak biztosítva.

(4) Ha a foglalkoztatottakat olyan foglalkoztatott foglalkoztatja, amelynek a foglalkoztatás helyéül szolgáló telephelye az egyik Szerződő Fél felségterületéről átnyúlik a másik Szerződő Fél felségterületére, úgy ezek a foglalkoztatottak úgy minősülnek, mint akiket annak a Szerződő Félnek a felségterületén foglalkoztatnak, mint amelyen az érintett foglalkoztatott székhelye van.

III. RÉSZ

Az ellátásokra vonatkozó különleges rendelkezések

1. Fejezet

Betegségi és anyasági ellátások

11. Cikk

Biztosítási idők egybeszámítása

A természetbeni, illetve pénzbeli ellátásokra vonatkozó jogosultságok megszerzéséhez, fenntartásához és visszaállításához a mindkét Szerződő Fél jogszabályai szerint szerzett biztosítási időket egybe kell számítani, kivéve, ha ezek ugyanazon időre esnek.

12. Cikk

Természetbeni ellátások

(1) Az a személy, aki az egyik Szerződő Fél illetékes intézményénél természetbeni szolgáltatásra jogosult és a másik Szerződő Fél területén lakik, valamint az a személy, akinek az ellátáshoz való joga a biztosított személy jogából ered, az illetékes intézmény terhére jogosult a lakóhelye szerinti intézménytől természetbeni ellátásokra, az erre az intézményre érvényes jogszabályok szerint úgy, mintha ennél volna jogosult.

(2) Az a személy, aki az egyik Szerződő Fél illetékes intézményénél természetbeni szolgáltatásra jogosult és a másik Szerződő Fél területén való tartózkodása során sürgősségi ellátásra szorul, valamint az a személy, akinek az ellátáshoz való joga a biztosított személy jogából ered, az illetékes intézmény terhére jogosult tartózkodásának helye szerinti intézménytől természetbeni ellátásokra, az erre az intézményre érvényes jogszabályok szerint, ha az érintett személy nem orvosi gyógykezelés igénybevétele céljából utazott a másik Szerződő Fél területére. Sürgősségi ellátás az az ellátás, amely nem halasztható a lakóhelyre való visszatérés időpontjáig.

(3) Az (1)-(2) bekezdés esetében a nagyobb értékű gyógyászati segédeszközök és más jelentős természetbeni ellátások nyújtása az illetékes intézmény előzetes hozzájárulásától függ, erre a hozzájárulásra nincs szükség, ha az ellátás nyújtása nem halasztható az érintett személy életének, vagy egészségének komoly veszélyeztetése nélkül, vagy ha a 16. Cikk (2) bekezdése értelmében a költségeket átalányösszegben való fizetés útján megtérítik.

(4) Ha a sürgősségi egészségügyi ellátás nyújtása után az érintett személyt, valamint azt a személyt, akinek az ellátáshoz való joga a biztosított személy jogából ered, csak betegszállításra alkalmas gépjárművön lehet az illetékes intézmény szerinti Szerződő

15. Cikk

A lakóhely és a tartózkodás helye szerinti intézmény

A jelen Egyezmény 12. és 14. Cikkeiben felsorolt természetbeni ellátásokat nyújtó intézményekről az Igazgatási Megállapodás rendelkezik.

16. Cikk

A természetbeni ellátásokkal kapcsolatos költségek megtérítése

(1) Az illetékes intézmény az igazgatási költségek kivételével megtéríti a másik Szerződő Fél intézményének a természetbeni ellátások teljesítése kapcsán felmerült költségeket.

(2) A Szerződő Felek összekötő szervei megállapodhatnak abban, hogy az elszámolási eljárás egyszerűsítése érdekében a felmerült költségeket valamennyi jogosult vagy a jogosultak bizonyos csoportjai esetében átalányösszegben számolják el és térítik meg egymásnak.

2. Fejezet

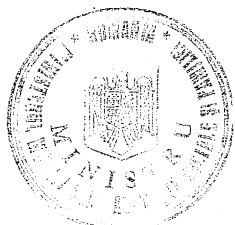
Munkahelyi balesetek és foglalkozási betegségek

17. Cikk

Jogosultságok megállapítása és szolgáltatások igénybevétele

(1) Az egyik Szerződő Fél jogszabályai szerint biztosított személy, aki a másik Szerződő Fél területén munkahelyi balesetből vagy foglalkozási betegségből eredően ellátást kap, az Egyezmény 12. Cikk (1) bekezdése szerint jogosult a természetbeni ellátásokra. A biztosított személy az illetékes intézménytől igényelheti a természetbeni ellátásával kapcsolatos, igazolt és máshonnan meg nem térülő költségeinek visszatérítését, amelyek azért keletkeztek, mert az ellátások nyújtására nem annak a Szerződő Félnek a területén került sor, ahol az érintett személy biztosított, vagy az ellátást szükségessé tevő baleset vagy megbetegedés idején biztosított volt.

(2) Ha az egyik Szerződő Fél jogszabályai előírják, hogy a munkahelyi baleset vagy foglalkozási betegség következtében beállt keresőképesség-csökkenés fokának vagy az ellátásra való igényjogosultságnak a megállapításánál ezen jogszabályok értelmében a megelőző munkahelyi balesetet vagy foglalkozási betegséget is figyelembe kell venni, akkor a másik Szerződő Fél jogszabályai szerinti munkahelyi baleseteket és foglalkozási betegségeket is figyelembe kell venni.

jogszabályai alapján nincsenek meg a szükséges feltételek az ellátási igényjogosultságra - figyelembe veszi a másik Szerződő Fél jogszabályai szerint szerzett biztosítási időket is, mintha azokat az általa alkalmazott jogszabályok szerint szerezték volna, feltéve, hogy azok nem ugyanazon időszakra esnek.

(2) Ha az egyik Szerződő Fél jogszabályai szerint meghatározott ellátások nyújtása olyan foglalkozásban szerzett biztosítási idő megszerzésétől függ, amelyre külön rendszer létezik vagy az ellátásra való jogosultság meghatározott szakmában vagy foglalkozásban töltött idő függvénye, úgy ezen ellátások nyújtására a másik Szerződő Fél jogszabályai szerint szerzett biztosítási időket csak akkor lehet figyelembe venni, ha azokat a megfelelő rendszerben, ennek hiányában pedig hasonló szakmában vagy foglalkozásban szerezték. Ha a biztosítási idő egybeszámítása nem alapozza meg az igényjogosultságot az ellátás külön rendszerében, a biztosítási időket a biztosítás általános rendszerében kell egybeszámítani.

(3) A beszámítandó biztosítási idő mértékére egyebekben a másik Szerződő Fél azon jogszabályai mérvadóak, amelyek szerint azokat megszerezték.

(4) Amennyiben az egyik Szerződő Fél jogszabályai szerint az (1) és a (2) bekezdés alkalmazása nélkül is fennáll az ellátásra való igényjogosultság, úgy az ellátást ennek a Szerződő Félnek az illetékes intézménye kizárólag a rá vonatkozó jogszabályok előírásai szerint figyelembe veendő biztosítási idő alapján állapítja meg.

21. Cikk

A magyar részellátások megállapítása

Ha az érintett személy csak a biztosítási idő egybeszámításának figyelembevételével rendelkezik a magyar jogszabályok szerinti nyugdíjra való jogosultsággal, úgy a magyar intézmény kiszámítja a nyugdíj azon összegét, amelyet viselnie kellene, ha a nyugdíj kiszámításánál mindkét Szerződő Fél jogszabályai szerint megszerzett összes biztosítási időket kellene figyelembe venni. Az így kiszámított nyugdíjnak azon részét folyósítja az intézmény, amely a magyar jogszabályok szerint megszerzett biztosítási időkhöz viszonyított arányának megfelel.

22. Cikk

A román részellátások megállapítása

Ha a román törvényekkel összhangban az ellátási jogosultság kizárólag a 20. Cikk (1) bekezdése alapján áll fenn, az illetékes intézmény az ellátás tényleges összegét a román törvények szerint megvalósult időszakokkal arányosan állapítja meg.

amelyből az utolsó tizenkét hónapból legalább hat hónapot a szolgáltatási igény benyújtása előtti időszakban Romániában kell megvalósítani.

(4) A munkanélküli járadék összegének a magyar jogszabályok szerint történő megállapításánál a másik Szerződő Fél jogszabályai szerint megvalósult biztosítási időszak idején realizált jövedelmeket úgy veszik figyelembe, hogy a magyarországi azonos vagy hasonló beosztásban érvényes átlagkeresetet veszik figyelembe.

(5) Az egyik Szerződő Fél jogszabályai alapján megállapított munkanélküli járadék folyósításának időtartamát csökkenteni kell azzal az idővel, amely alatt a munkanélküli a másik Szerződő Fél felségterületén a kérelem benyújtásának napját megelőző tizenkét hónapon belül valamilyen munkanélküli járadékban részesült.

IV. RÉSZ

Vegyes rendelkezések

1. Fejezet

Hivatali segítségnyújtás

26. Cikk

Hivatali segítségnyújtás és orvosi vizsgálat

(1) Az Egyezmény végrehajtása céljából a Szerződő Felek hatóságai és intézményei kölcsönösen segítik egymást, és úgy járnak el, mintha saját jogszabályaikat hajtanák végre. Az említett hatóságok és intézmények által nyújtott hivatali segítségnyújtás díjmentes.

(2) Az (1) bekezdésben foglaltakat az orvosi vizsgálatokra is megfelelően alkalmazni kell. A vizsgálatok költségeit, az utazási költségeket, a jövedelemkiesést, a megfigyelés céljából történő beutalás költségeit és az egyéb készpénzes kiadásokat - a postai költségek kivételével - az azt kérő szervnek meg kell térítenie, ha azt mindkét Szerződő Fél jogszabályai lehetővé teszik. Ha az orvosi vizsgálat mindkét Szerződő Fél jogszabályainak végrehajtása, illetve illetékes intézményének érdekében áll, úgy a költségeket egymás számára nem kell megtéríteni.

(3) A Szerződő Felek illetékes hatóságai kölcsönösen tájékoztatják egymást az Egyezmény alkalmazásával kapcsolatos valamennyi intézkedésről, továbbá a jelen Egyezményt érintő valamennyi jogszabályi változásról és az Egyezmény alkalmazása során felmerült gyakorlati nehézségekről.

29. Cikk Illetékek és hitelesítések alóli mentesítés

(1) Az egyik Szerződő Fél jogszabályai értelmében az ezen jogszabályok alkalmazásával összefüggésben bemutatandó dokumentumokra vonatkozó illetékmentesség vagy illetékkedvezmény a másik Szerződő Fél hatóságainak és szerveinek bemutatandó megfelelő dokumentumokra is kiterjed.

(2) Az egyik Szerződő Fél hatóságai és szervei által a másik Szerződő Fél hatóságai és szervei számára felhasználás céljából megküldött dokumentumokat nem szükséges közjegyző által hitelesíteni vagy más hasonló formaságoknak alávetni.

30. Cikk Hivatalos nyelv használata

(1) A Szerződő Felek intézményei, hatóságai és más szervei a jelen Egyezmény alkalmazása során saját hivatalos nyelvükön közvetlenül érintkezhetnek egymással.

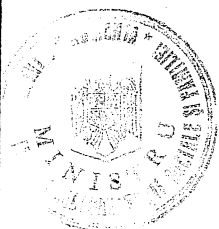
(2) A Szerződő Felek intézményei, hatóságai és más szervei dokumentumokat nem utasíthatnak vissza azért, mert azok a másik Szerződő Fél hivatalos nyelvén készültek.

31. Cikk A kérelmek előterjesztése

(1) Ha az egyik Szerződő Fél jogszabályai szerinti ellátásra vonatkozó kérelmet a másik Szerződő Félnek egy olyan szervénél nyújtották be, amely a rá vonatkozó jogszabályok szerint jogosult a megfelelő ellátás folyósítása iránti kérelem átvételére, akkor a kérelem úgy tekintendő, mintha ezt az illetékes intézményénél nyújtották volna be. Ez a rendelkezés egyéb kérelmekre, valamint nyilatkozatokra és jogorvoslatokra is megfelelően alkalmazandó.

(2) Az egyik Szerződő Fél azon intézményei, hatóságai vagy egyéb szervei, amelyeknél az (1) bekezdés szerinti dokumentumokat benyújtották, kötelesek haladéktalanul továbbítani azt a másik Szerződő Fél illetékes intézményéhez, hatóságához vagy egyéb szervéhez.

(3) Az egyik Szerződő Fél jogszabályai szerint folyósítandó ellátás iránti kérelem a másik Szerződő Fél jogszabályai szerint folyósítandó ellátás iránti kérelemnek is minősül. Ez a rendelkezés nem érvényes akkor, ha a kérelmező kifejezetten kéri, hogy a másik Szerződő Fél jogszabályai szerint megszerzett pénzbeli ellátásra vonatkozó igényjogosultság megállapítását halasszák el.

35. Cikk
Jogalap nélküli kifizetések visszatérítése

Ha az egyik Szerződő Fél intézménye jogalap nélkül vagy tévesen folyósított pénzbeli ellátást, az így folyósított összeg a másik Szerződő Fél jogszabályai szerint folyósított ellátásból az érintett intézmény javára levonható.

36. Cikk
A vitás kérdések rendezése

(1) Bármely nézeteltérést, amely a jelen Egyezmény értelmezésével vagy alkalmazásával kapcsolatban felmerül a Szerződő Felek illetékes hatóságai közötti konzultációval kell rendezni.

(2) Amennyiben a fennálló probléma az (1) bekezdés szerinti módon nem rendezhető, akkor a Szerződő Felek diplomáciai úton egyeztetnek.

V. RÉSZ
Átmeneti és záró rendelkezések

37. Cikk
Igényjogosultságok a jelen Egyezmény alapján

(1) Ezen Egyezményből jogok nem keletkeznek a hatálybalépését megelőző időszakra.

(2) Ezen Egyezmény hatálybalépése előtt a Szerződő Felek jogszabályai értelmében teljesített biztosítási időszakokat figyelembe veszik ezen Egyezményből származó jogok érvényesítésének céljából.

(3) Jelen Egyezmény hatálybalépése előtt megállapított ellátásokat nem számolják újra, hanem a Szerződő Felek illetékes intézményei jelen Egyezmény hatálybalépése után változatlanul folyósítják, amíg az érintett személy a lakóhelyét egy másik állam területére nem helyezi át. Abban az esetben, ha másik államba költözik, az igény elbírálása jelen Egyezmény szabályai szerint történik.

